ИНСТИТУТ ЗА ДЪРЖАВАТА И ПРАВОТО

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Николай Тодоров Колев
ръководител на Секцията по гражданскоправни науки към Института за държавата и правото при БАН

относно материалите, представени за защита на дисертационен труд на тема „ДРУЖЕСТВЕН ДЯЛ В ООД“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и прави науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Стопанско/търговско право“, от Маргарита Илиева Балабанова, редовен докторант в Института за държавата и правото при БАН

1. **Относно процедурата и представените публикации.**

С Решение на Научния съвет на Института за държавата и правото от 15.07.2020 г. и Заповед № РД-09-63 от 22.07.2020 г. съм определен за член на научно жури за защита на дисертационен труд на тема „ДРУЖЕСТВЕН ДЯЛ В ООД“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и прави науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Стопанско/търговско право“, от Маргарита Илиева Балабанова, редовен докторант в Института за държавата и правото при БАН.

Докторантката Маргарита Балабанова е представила дисертационен труд на тема „ДРУЖЕСТВЕН ДЯЛ В ООД“. Темата на представения труд отговаря на одобрената тема на дисертацията. Докторантът е посочил и 5 публикации по темата на дисертацията.

2. **Биографични данни.**

Г-ца Маргарита Балабанова е завършила гимназия „Св. Св. Кирил и Методий“ – гр. Пловдив (2007 г. – 2011 г.) с профил английски език. Висшето си образование (магистър по право) завършва в ПУ Паисий Хилендарски (2011 – 2016 г.) с пълно отличие (първенец на випуска). През 2014 г. е избрана за ръководен член на дружеството на Съюза на юриста в България – гр. Пловдив.

От юли 2017 г. е вписана като адвокат в Адвокатска колегия – гр. Пловдив, като от тогава практикува като адвокат на свободна професия в сферата на търговското, облигационното и гражданското право.

През 2017 г. участва в учредяването на Национален семинарен център „Темида“ – сдружение с нестопанска цел, свързано с организиране и провеждане на семинари и обучителни мероприятия в различни области на правото, където е избрана за изпълнителен директор.

От 1 август 2017 г. до 1 август 2020 г. е зачислена като редовен докторант по Стопанско/Търговско право в Института за държавата и правото към Българската академия на науките с тема на дисертационния труд „Дружествен дял в ООД“.

3. **Относно представената дисертация.**

Представеният дисертационен труд на тема „ДРУЖЕСТВЕН ДЯЛ В ООД“ е в обем 284 страници, включващи и библиографска справка от 92 съчинения на български, немски, френски и английски език.

В българската правна теория въпросите на правната същност на дружествения дял са предмет на статии и студии и като част от учебници и монографии, разглеждащи правното положение на ООД и/или сделките с дружествен дял, но трябва да се отбележи, че представеният дисертационен труд е първото задълбочено съчинение, което е посветено изцяло на дружествения дял в ООД. Като такова съчинението съдържа и първото систематично цялостно изследване на този въпрос, което само по себе си определя неговия приносен характер. Трябва да се отбележи също така, че темата има интердисциплинарен характер, понеже при анализа на правните въпроси неизбежно се засягат въпроси на облигационно право, семейно и наследствено право, граждански процес. Докторантът не се е притеснил от това предизвикателство и според мен успешно се е справил с необходимостта от комплексен подход към поставените въпроси, което показва дълбочината на познанията му и способността му за научен анализ.

Съчинението е разделно на увод и три глави, като завършва със заключение и библиография. Структурно изложението е правилно изградено. То започва с разграничение между капитал и имущество на ООД, след което авторът преминава към изясняване на понятието за дружествен дял и разглежда и въпросът кои лица могат да са съдружници в ООД; направени са и съответни разграничения. Следващата съществена част от дисертационния труд включват въпросите за придобиване и разпореждане с дружествения дял, като докторантът разглежда придобиването на дружествен дял чрез поемане на участие и чрез договор, апорта, наследяването и делбата на дружествен дял. Работата завърша с анализ на въпросите за изпълнението върху дружествен дял по реда на ГПК и ЗОЗ. По този начин авторът е обсъдил в пълнота всички въпроси по поставената тема, а направените заключения са добре аргументирани.

Докторантът разработва поставените въпроси задълбочено, като проявява способностите си за детайлен и критичен анализ. Г-ца Балабанова застъпва собствено разбиране по дискусионните моменти и не се притеснява да аргументира критичната си позиция към действащата правна уредба.

В дисертационния труд е използван значителен научен апарат – 92 съчинения на български, немски, френски и английски език. При изследването си докторантът е анализирал цялата съвременна българска правна литература по поставените въпроси, разглеждайки становищата на отделните автори, изяснявайки противоречията в тях и в много случаи допълвайки ги със собствени аргументи, а там където не възприема определени техни виждания, спори с тях, като спорът се отличава с коректност към застъпваните тези и обоснована крити-

ка. Прави впечатление, че по всеки един дискусионен въпрос авторът изяснява представените в теорията становища и винаги изразява и обосновава своето лично становище; този подход без съмнение заслужава похвала. Достойнство на труда е сравнителноправен анализ, както и историческият анализ.

Като достойнство на съчинението трябва да се посочи и подробният анализ на всичката относима съдебна практика (както на ВКС, така и апелативни и окръжни съдилища). Темата на дисертационния труд предполага такъв анализ и авторът не е пренебрегнал становищата, застъпени от съдилищата, а напротив – отделил е сериозно внимание на съдебната практика. Това показва практическата полза от дисертационния труд, както и умението на автора да включи в анализа си аргументи, изведени от конкретни практически казуси, които са станали предмет на съдебни решения.

Трудът съдържа редица теоретични приноси, освен основния, който вече посочих по-горе – първо монографично съчинение, посветено на дружествения дял в ООД.

Като важни приноси трябва да бъдат посочени анализът на правната същност на дружествения дял и съпритежанието на дружествен дял; критиката на правното действие на вписването в търговския регистър; изясняването на фактическия състав и действието на апорта на дружествен дял и наследяването на дружествен дял (включително особеностите на наследяването при смърт на едноличния собственик на капитала на ЕООД); изследването на правното действие на договора за прехвърляне на дружествен дял и приложимостта на общите правила за договорите към него.

Важно място в дисертацията заемат множеството предложенията *de lege ferenda*, които авторът прави в резултат от работата си и които засягат важни институти на ООД, като например вноската на съдружника, дефиницията за дружествен дял, правното действие на вписването, апорта, прекратяване на ЕООД, изпълнението върху дружествен дял в ООД по реда на ГПК, намаляването на капитала.

Приложените статии още веднъж доказват умението на г-ца Балабанова да тълкува и анализира актуални и съществени правни проблеми и да достига до изводи, които са и с практическо значение. Докторантът е участвал с доклади по темата на дисертацията в четири конференции.

В обобщение, в дисертацията си г-ца Балабанова успява да ни представи подробен и детайлен анализ на поставения въпрос – дружествения дял в ООД. Безспорна е и практическата полза от представената дисертация. Съчинението ще бъде изключително полезно за практикуващите юристи и г-ца Балабанова трябва да бъде насърчен за публикуване на дисертацията.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Представеният дисертационен труд на тема „ДРУЖЕТСВЕН ДЯЛ В ООД“ трябва да бъде оценен като навременно и задълбочено изследване на незадълбочено разработена досега в българската теория тема с несъмнено практическо значение. Дисертацията съдържа множество приносни моменти, а застъпените в нея тези и изводи в голямата си част са добре аргументирани. Дисертационният труд съдържа научни или научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката, и показва,

че докторантът притежава задълбочени теоретични знания и способности за самостоятелни научни изследвания.

Предвид гореизложеното, считам, че представеният дисертационен труд покрива напълно нормативните изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и прави науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Стопанско/търговско право“, от Маргарита Илиева Балабанова, редовен докторант в Института за държавата и правото при БАН. Поради което предлагам убедено на членовете на научното жури да гласуват тя да бъде присъдена на г-ца Маргарита Илиева Балабанова.

25.08.2020 г.

град София

С уважение: _____

доц. д-р Николай Колев